

Rekord i at spare på vand

Danskerne slår rekord i at spare på drikkevandet. Det sker samtidig med, at vandsektoren står over for historisk store investeringer i drikkevand, spildevand og ikke mindst klimatilpasning, der både skal minimere konsekvenserne fra oversvømmelser og nedbringe overløb.

DANVAs nye nøgletal viser, at husholdningers forbrug af vand nu kun er 97 liter pr. person pr. dag. Det er en liter mindre end året før og tre liter mindre end i 2022.

Vandprisen er steget 6 pct., hvilket betyder, at en gennemsnitlig husstands samlede vandudgift, inkl. levering samt afledning og håndtering af spildevandet, nu ligger på ca. 6100 kr. om året.

Nye opgaver

Vandselskaberne står i dag over for nye og komplekse opgaver. Forsyningssikkerhed og beredskab er blevet centrale områder i en tid med klimaforandringer, digitale trusler og geopolitiske kriser.

"Vandforsyningen er kritisk infrastruktur, og det er afgørende, at lovgivningen sikrer leverancer til borgere, hospitaler og virksomheder – også under ekstreme forhold," siger Carl-Emil Larsen.

Også beskyttelsen af drikkevandet er en stor udfordring, understreger han.

"I 58 pct. af landets drikkevandsboringer indeholder vandet rester af pesticider, kemikalier, nitrat og miljøfarlige stoffer som PFAS. Derfor kæmper vi for etablering af grundvandsparker, hvor skadelige stoffer udelukkes fra de områder, hvor drikkevandet indvindes," siger Carl-Emil Larsen.

Oversvømmelser af byerne

En af vandselskabernes største opgaver er at sikre byerne mod vand som følge af klimaforandringer. Klimatilpasningsløsninger medvirker til muligheden for at nedlægge overløbsbygværker og sammenlægge renseanlæg.

"De store mængder regn, der faldt i rekordåret for nedbør i 2023, gav en stigning af overløb, fordi det mere vand i kloakken skulle ud af rørsystemet, så det ikke skadede borgernes ejendom. Vandselskaberne investerer i klimatilpasning som f.eks. separatkloakering, der er med til at mindske mængden af overløb samlet set. I DANVAs nøgletal fremgår det, at der de seneste år er sket et markant fald i mængden af det vand, der ledes ud via overløb," siger Carl-Emil Larsen.

I 2017 resulterede skybrud i godt 110 mio. m3 vand som regnfortyndede overløb, mens den mængde vand i 2022 var faldet til godt 27 mio. m3. På grund af, at 2023 gav rekord megen nedbør, var udledningen via overløb det år ca. 50 mio. m3, men tallet forventes at vende tilbage til det lave niveau fremadrettet.

Kun 1-2 procent af udledningen af kvælstof på landsplan kommer ifølge Miljøstyrelsen fra overløb. Landbruget står for ca. 70 procent af kvælstofudledningen på landsplan. Resten af kvælstoffet stammer fra naturlig udvaskning fra jorden (20%) og fra bl.a. den almindelige udledning af rensset spildevand fra byer, industrielle udledninger og spredt bebyggelse (10%).

Grøn omstilling

DANVAs investeringsprognose peger på, at sektoren skal investere omkring 850 milliarder kroner frem mod 2070 for at sikre fremtidens forsyning.

"For at sikre rent drikkevand, beskytte danskernes ejendom mod oversvømmelser og modernisere infrastrukturen af renseanlæg skal vi investere massivt – og det vil påvirke prisen på vand fremadrettet," siger Carl-Emil Larsen.

DANVAs administrerende direktør, Carl-Emil Larsen understreger desuden betydningen af den forbedrede Parismodel 2, som er udviklet i samarbejde med Miljøstyrelsen.

"For første gang har vi et nøgletal for klimabelastningen for at håndtere en kubikmeter vand leveret til kunden og efterfølgende rensset. Modellen giver derfor et solidt bidrag til, at sektoren kan blive klima- og energineutral inden 2030," siger Carl-Emil og fortsætter:

"Grøn omstilling kræver både data, investering og samarbejde. Derfor har vi også etableret Tænk tanken Brundtland sammen med blandt andre Dansk Fjernvarme, Grundfos, Danfoss og Aalborg Universitet for at accelerere innovation og udvikling i sektoren".

DANVAs nøgletal for vandsektoren viser klart, at vandselskaberne leverer vand til lave priser, men at nye opgaver og investeringer i sundhed, miljø og sikkerhed nødvendiggør prisjusteringer i fremtiden.

Kilde. Danva